

Charter Generatie 2020

Engagement voor een waarderende onderwijscultuur

De Deinse scholen, de CLB's, het stadsbestuur van Deinze,
Jeugd & School, de onderwijsraad Deinze, Rotary Club Deinze
en de vakgroep Ontwikkelings-, Persoonlijkheds- en Sociale Psychologie van UGent
engageren zich tot
een concrete en doelgerichte samenwerking
om in Deinze tot een waarderende onderwijscultuur te komen.

Een waarderende cultuur die aandacht heeft voor emoties,
die inzet op emotionele ontwikkeling en veerkracht
zodat leerlingen zich goed voelen binnen en buiten de school
en zo optimaal kunnen leren en opgroeien.

De concrete uitwerking wordt geïnspireerd door de tien aanbevelingen uit het onderzoek Generatie 2020.

Kinderrechtencommissaris dr. Bruno Vanobbergen
is peter van het charter.

12 maart 2018

Toelichting terminologie

Ouders: Alle “primaire opvoeders”, met aandacht voor alle mogelijke gezins- en gezinsvervangende situaties.

Leerling: Kinderen en jongeren in het basisonderwijs en secundair onderwijs.

Hij: Voor de leesbaarheid van de tekst gebruiken we consequent “hij” waarmee we alle genders bedoelen.

Kwetsbare leerlingen: alle leerlingen met een bijkomende merkbare of minder merkbare kwetsbaarheid. Ook bijvoorbeeld hypersensitieve en hoogbegaafde leerlingen vallen hier onder.

1

Waarderende cultuur

We werken aan een onderwijscultuur waarin elke leerling gewaardeerd wordt om wie zij/hij is. Het opbouwende (emanciperende) staat voorop.

Wat minder goed loopt, krijgt aandacht voor verwerking en bijsturing.

Onderwijs is een relationeel proces waarin de leerling mee zijn kwaliteiten en talenten ontdekt, waardeert en ontwikkelt. Idem dito voor leerkrachten en opvoeders. Door de relatie met de leerkrachten en opvoeders is de school voor de leerling én voor de leerkrachten en opvoeders een veilige haven. Bij uitbreiding ook voor ouders.

Samen sterk

2

De leerling is de belangrijkste actor in zijn ontwikkeling.

Elke leerling staat centraal: de eigenheid van de leerling is het uitgangspunt om zijn leerproces te optimaliseren. De leerling is de eerste voeler, de eerste denker, het eerste geheugen. Daarin wordt hij op een evenwaardige en waarderende manier omringd door ouders, opvoeders, medeleerlingen, vrienden, leerkrachten en de maatschappij. We verbinden contexten om samen met de leerling te evolueren als een team.

3

Ouders

De ouders spelen als ervaringsdeskundige een bijzondere rol in dat team.

De band tussen ouders en kind is bepalend voor de ontwikkeling van het kind. We betrekken en ondersteunen ouders in hun relaties met hun kinderen. We ondersteunen kinderen in het uitbouwen van een hechte band met hun ouders en andere opvoedingsfiguren. We laten de ouders mee de waarderende schoolcultuur ervaren.

Bewust van emoties

4

Emoties drijven ons. Ze zijn ook boodschappers van problemen. We hebben aandacht voor emoties van leerlingen, erkennen ze en werken aan het bewust beleven en bespreken van emoties. We hebben daarbij in het bijzonder aandacht voor jongeren die blijven hangen in negatieve emoties.

5

Omgaan met emoties

Omgaan met emoties (emotieregulatie) kan je leren. Ook het doelgericht inzetten van mentale processen (cognitieve controle) is aan te leren. Denken kan je leren en trainen.

We nemen initiatieven voor leerlingen door in te zetten op vaardigheden voor adaptieve emotieregulatie. Dit brengt leerlingen tot meer flexibiliteit in het omgaan met emoties, tot beter benutten van hun competenties, tot meer persoonlijke sturing van hun gedrag, waardoor hun veerkracht kan versterken.

We leiden leerkrachten en medewerkers op om hier op school mee om te gaan. We houden er rekening mee dat jongeren kunnen verschillen in de mate waarin ze reeds doelgericht mentale processen kunnen sturen (cognitieve controle).

Adaptief kan je begrijpen als 'aangepast aan bepaalde omstandigheden'.

Aandacht voor elk temperament

6

Ieder kind heeft een uniek temperament, bepaald door de combinatie van positieve en negatieve emotionaliteit. We hebben aandacht voor zowel de goede als “donkere” kant van het temperament.

Ook wie niet opvalt in het positieve of negatieve verdient aandacht en uitnodiging tot actieve betrokkenheid.

7

Omgaan met stressoren en versterken van veerkracht

Externe stressoren spelen een rol in de kwetsbaarheid van leerlingen.

We brengen belangrijke stressfactoren in kaart en verminderen ze door structurele maatregelen te nemen.

We versterken de veerkracht van leerlingen in het omgaan met stressoren.

Kwetsbare leerlingen

8

In alles wat we doen, hebben we bijzondere aandacht voor kwetsbare leerlingen.

Via gerichte ondersteuning motiveren we ze om hun talenten te ontwikkelen en kansen te zien en ze als toegankelijk te ervaren.

9

Armoede

De invloed van armoede op het welzijn, op de ontwikkeling van leerlingen, op hun schoolresultaten en studiekeuzes is aangetoond.

We hebben oog voor de verschillende vormen van armoede en de complexiteit van het fenomeen.

We nemen maatregelen om de impact van armoede te verminderen en onderwijskansen te optimaliseren.

Planmatige aanpak

10

Stap voor stap willen we vooruit. We onderbouwen onze aanpak, onder meer vanuit de wetenschappelijke inzichten die groeien vanuit Generatie 2020.

We formuleren concrete aandachtspunten en doelen in een stappenplan.

We delen onze inzichten met elkaar door actieve participatie aan de werkgroepen en lerende netwerken van Jeugd & School.